

Notat

Dato: 01.02.2019

Arkivsak: 2018/16168-2

Saksbehandlar: karoen/hilruns_

Til: Administrasjonsutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Miljøarbeidaren sin plass i skulen

Innleiing

I møteprotokollen frå administrasjonsutvalet 06.09.2018 er teke inn følgjande under ymse:
«I samband med ei samla handsaming av RS 10/18 og RS 11/18 sette **Roald Kvamme (A)** på vegner av A fram slikt oversendingsforslag til fylkesrådmann:

«Administrasjonsutvalet ber om ei sak som beskriv miljøarbeidaren sin plass i skulen herunder også utfordringar knytt til heiltid/deltid og det som beskrivast som full stilling, men med redusert løn».
Kvamme sitt forslag vart samrøstes vedteke oversendt på vegne av forslagsstillaren utan realitetsbehandling.»

Bakgrunn for miljøarbeidaren sin plass i skulen

Ansvaret lagt til miljøarbeidarar og enkelte andre stillingar er definert i opplæringslova § 10-11 - Personale som ikkje er tilsett i undervisningsstilling og som skal hjelpe til i opplæringa.

«Personale som ikkje er tilsett i undervisningsstilling etter § 10-1 eller § 10-6 kan hjelpe til i opplæringa dersom dei får nødvendig rettleiing. Slik hjelp må berre skje på ei slik måte og i eit slikt omfang at eleven får forsvarleg utbytte av opplæringa. Personale som ikkje er tilsett i undervisningsstilling, skal ikkje ha ansvaret for opplæringa.»

Rammer for arbeidstid, lønn og organisering av arbeidet byggjer på gjeldande avtaleverk, jf SFS 2201 3.3.3 Skole

Personalet i elevrettet arbeid skal gi nødvendig tid til planlegging/tilrettelegging.

Den ordinære arbeidstid skal omfatte både planlegging/tilrettelegging og direkte arbeid med eleven(e).

For Hordaland Fylkeskommune er det følgjande retningslinjer etter SFS 2201:

- *Miljøarbeidarar i vidaregåande skule – tilsetjing – arbeidstid – årsløn - Retningslinjer med bakgrunn i SFS2201*
- *Miljøarbeidarstillingar: Arbeidsområde, rammer og oppgåver - vedlegg til retningslinjer*

Heiltid / deltid

Spesielt for miljøarbeidarane er at årsløn er kalkulert og justert i samsvar med sentral særavtale (SFS 2201, jf. HTA kap. 1 §7).

Miljøarbeidarane har arbeidstid i samsvar med arbeidsmiljølova kap 10 jf HTA kap 1 §4 og SFS 2201:

Hovudordninga er at miljøarbeidarane følgjer skuleruta og har eit arbeidsår på 39 veker, der 38 veker følgjer skuleruta for elevane og der ei veke (5 dagar) er sett av til planlegging. (Den «sjette» planleggingsdagen som lærarane har, gjeld ikkje for desse). Planleggingsveka er i forhold til stillingsprosent og kan også fordelast ut og bli brukt til for- og etterarbeid eller til møtetid. Dersom miljøarbeidaren er tilsett for å arbeide 37,5 timar pr. veke utgjer dette heil (100%) stilling.

Det vert samstundes for den fast tilsette gjennomført ei reduksjon i løn på 11% fordi dei arbeidar 6 veker mindre enn normalarbeidsåret (j. SFS 2201 §3.5). Det er viktig å slå fast at den tilsette i ein slik situasjon er tilsett i ei heil 100% stilling, og ikkje i ei delstilling på 89%. Vi nyttar omgrepa **stillingsprosent** og **lønsprosent** om desse prosenttala.

Nokre miljøarbeidarar er tilsett i delstilling, til dømes med arbeidsplikt 30 timar pr. veke. Her vil stillingsprosenten vere $(30 \text{ timar} / 37,5 \text{ timar}) * 100 = 80\%$ stillingsprosent.

Bakgrunnen for redusert lønnsprosent er at arbeidstida følgjer skuleåret, og at skulane har ikkje arbeidsoppgåver til miljøarbeidarar når elevane ikkje er til stades. Dette gjeld både miljøarbeidarar som har oppgåver overfor enkeltelevar/elevgrupper og miljøarbeidarar som har oppgåver med skulemiljøet.

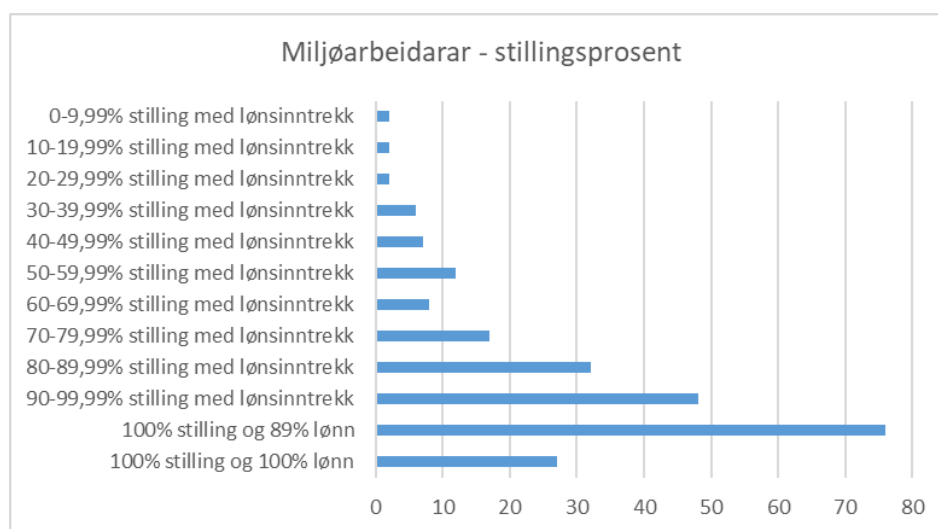
Når miljøarbeidarane er så sterkt knytt til det som skjer innafør det definerte skuleåret, er det vanskeleg å finne anna arbeid til dei når elevar/lærarar har fri/avspasering/ferie. Miljøarbeidarane er i utgangspunktet tilsett for å følgje ein bestemt elev eller elevgruppe gjennom vidaregåande opplæring. Det er likevel slik at miljøarbeidarane er ei yrkesgruppe det kan vere trong for i ulike delar av opplæringa, men dei skal ikkje ha ansvar for undervisninga. Det ligg til det pedagogiske personalet.

Miljøarbeidarane følgjer skuleruta som hovudregel. Det er berre i dei tilfella der skolen har skolefritidsordning (sfo) at skolen kan tilby full stilling dvs. full stilling med full løn. Nokre skolar (gjeld spesielt Stend vgs) kan i ein viss grad tilrettelegge for alternativt arbeid ein periode etter at skolen stenger i juni.

Med heimel i sentral særavtale (SFS 2201) skal det gjerast eit inntrekk i løna for miljøarbeidaren med 11 % fordi dei arbeider eit kortare arbeidsår enn normalarbeidsåret. Dette betyr at dei som har 100 % stilling får 89 % løn, dei som har 80 % stilling får 71,2 % løn osv.

Fordeling stillingsprosent / lønnsprosent for miljøarbeidarar

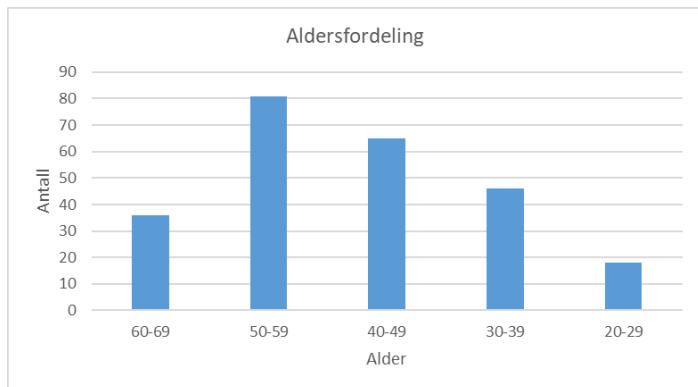
Tabellen viser fordelinga på stillingsprosent for miljøarbeidarar i HFK pr nov 2018:

Som vi ser av fordelinga på stillingsprosent for miljøarbeidarane så er det store variasjonar. Det er tilsett miljøarbeidarar innafør alle kategoriar av stillingsstorleik. Kun 27 miljøarbeidarar har full stilling med full løn. 76 miljøarbeidarar har full stilling med 89 % løn (den største gruppa). 48 miljøarbeidarar har 90-99 % stilling

med inntrekk osv. Det er sogar miljøarbeidarar i mindre enn 10 % stilling. Ved nærare undersøking viser det seg at dei som har delstilling mindre enn 30 % har dette som tilleggsfunksjon til si ordinære delstilling dvs, to arbeidsforhold.

Følgjande tabell viser aldersfordelinga til miljøarbeidarane:

Som det går fram av tabellen er hovuddelen av dei tilsette i aldersgruppa 50-59 år (81 tilsette) og 40-49 år (65 tilsette). Til saman utgjer desse to gruppene 60 % av miljøarbeidarane.

Livsfasepolitisk handlingsplan skisserer tiltak for miljøarbeidarar i aldersgruppa 55+.

Miljøarbeidarar 55+	17	Leggje til rette for formell kompetanseheving – t.d. fagbrev eller spes.ped. (30 studiepoeng)	Fylkesdirektør opplæring	V-2017	Arbeidsgruppe starta opp
	18	Tilpasse stilling for seniorar med ansvar for mindre fysisk og psykisk utfordrande elevar	Fylkesdirektør opplæring	V-2017	Arbeidsgruppe starta opp
	19	Nytte erfarne miljøarbeidarar som instruktør/retteiar for lærlingar/vikarar	Fylkesdirektør opplæring	V-2017	Arbeidsgruppe starta opp
	20	Auke planleggingstida for miljøarbeidarar	Fylkesdirektør opplæring	V-2017	Arbeidsgruppe starta opp

Gjennom oppfølging av denne handlingsplanen har det m.a. vorte peika på:

Behov for tilpassing til stilling kan variere mellom ulike aldersgrupper og ut frå ulike arbeidsoppgåver.

Mange elevar med særskilte behov kan opplevast psykisk og/eller fysisk utfordrande. Individuell tilpassing av arbeidsoppgåver, skjer oftast ut frå helseomsyn.

Planleggings- og samarbeidstid er viktig, jf. SFS 2201 og vedlegg til retningsliner. Det er likevel utfordrande å få tilstrekkeleg med tid til jamnleg planlegging, informasjonsutveksling og erfaringslæring. Dei fleste skulane held seg til ramma for planlegging m.m. innanfor årsverket med fem dagar pr år utrekna i forhold til stillingsprosent. Desse fem dagane kan også fordelast ut over dei 38/39 vekene og bli brukt til for- og etterarbeid eller til møtetid. Ressursrammer gjer det ofte vanskeleg å auke planleggingstid utover det som ligg i avtaleverket.

Rettleiing frå erfarne miljøarbeidarar er ein ressurs som truleg kan nyttast i større grad. Eit døme er miljøarbeidar med deler av instruktøroppgåver for lærlingar.

Kompetanseutvikling

Kompetanseheving gjennom kursdagar er årlege tiltak. Fagbrev og spesialpedagogikk er tema som er relevante som vidareutdanning og/eller kurs. Kompetanseutvikling for miljøarbeidarar inngår i plan for kompetanseutvikling. I 2018 vart det gjennomført 3 kursdagar med ulike tema for miljøarbeidarar, 2 av desse med både lærarar og miljøarbeidarar som målgruppe saman. I 2019 er ressursrammer og tal kursdagar vidareført, og i tillegg er det høve til å søkje stipend for miljøarbeidarar (ramme stipend kr 150 000).

På planleggingsdagar kan det vere ønske om at miljøarbeidarane deltek på eigen skule, og det er uheldig om det er møtekollisjon med kursdagar for miljøarbeidarar. Dersom leiinga legg inn planlegging/kurs/møte utover det som allereie inngår i stillings- og lønnsprosent, følgjer ein reglar om avspasering og lønnskompensasjon.

Ressursar / Økonomi

Den økonomiske situasjonen for skulane gir mindre handlingsrom, og innsparingar vert gjort overfor ulike stillingskategoriar som leiing, pedagogisk personale, miljøarbeidarar og andre. Dette gir større utfordringar når det gjeld å sikre og utvikle kvalitet for elevane og arbeidsvilkår og –miljø for tilsette. Miljøarbeidaren har ei viktig rolle i skulen både i arbeidet med enkeltelevar og skulemiljøet. Skuleleiinga må ivareta heilskaplege vurderingar og prioritere ut frå behov, mål, ressursrammer, lov og avtaleverk.

Hordaland fylkeskommune legg vekt på heiltidskultur. For enkelte stillingsgrupper er det særskilte føresetnader som gjer at det ikkje let seg gjere å oppfylle 100% stillings- og lønnsprosent. Miljøarbeidarar i Hordaland Fylkeskommune er etter lokale forhandlingar gitt eit tillegg på kr 8000 (høvesvis ut frå stillingsstorleik) på årsbasis, noko som er meint som ein viss kompensasjon for lønnsnedtrekk, jf SFS 2201.

For miljøarbeidarar er stillingsstorleik oftast knytt til enkeltvedtak for elevar med særskilte behov, og arbeidet følgjer skuleruta. Planleggingsveka er i forhold til stillingsprosent og kan fordelast ut, men må dekkjast innanfor skulen si samla ressursramme.

Vedlegg:

- *Miljøarbeidarar i vidaregåande skule – tilsetjing – arbeidstid – årsløn. Retningsline.*
- *Miljøarbeidarstillingar: Arbeidsområde, rammer og oppgåver - vedlegg til retningsline.*